

Čj. UOOU-07288/16-21

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 22. února 2017 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Psychiatrická nemocnice v Dobřanech, se sídlem Ústavní 341, 334 41 Dobřany, IČO: 00669792, v souvislosti se zpracováním osobních údajů svých zaměstnanců, jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., tím, že v květnu 2016 využila osobní údaje cca 400 zaměstnanců o jejich členství v odborové organizaci, za účelem sepsání dokumentu nazvaného „Otevřený dopis zaměstnanců Psychiatrické nemocnice v Dobřanech na podporu [REDAKCE] ve výběrovém řízení na pozici ředitele Psychiatrické nemocnice v Dobřanech“,

porušila povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny, a k jinému účelu pouze v mezích ustanovení § 3 odst. 6 zákona tohoto zákona, nebo pokud k tomu dal subjekt údajů předem souhlas,

a tím spáchala správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu,

za což se jí v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 20.000 Kč
(slovy dvacet tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů zaměstnanců bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníku řízení, Psychiatrické nemocnici v Dobřanech, doručeno dne 12. ledna 2017. Podkladem pro zahájení řízení byl podnět ze dne 16. června 2016 a vlastní zjištění správního orgánu, které jsou součástí spisového materiálu tohoto řízení. Současně s oznámením o zahájení správního řízení byla účastníkovi řízení zaslána také výzva k doložení kopie „Otevřeného dopisu zaměstnanců Psychiatrické nemocnice v Dobřanech na podporu [redacted] ve výběrovém řízení na pozici ředitele Psychiatrické nemocnice v Dobřanech“ (dále jen „Otevřený dopis“) a kopie seznamu odborově organizovaných osob, který byl v květnu 2016 vyžádán od zaměstnankyně mzdové účtárny účastníka řízení.

Z podnětu doručeného správnímu orgánu vyplývá, že účastník řízení si vyžádal v květnu 2016 seznam cca 400 odborově organizovaných zaměstnanců od zaměstnankyně mzdové účtárny, která mu jej obratem poskytla, a využil jej za účelem sepsání Otevřeného dopisu.

Dne 19. ledna 2017 bylo správnímu orgánu na základě žádosti o doplnění podnětu doručeno vyjádření Základní organizace odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky, Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, ze kterého vyplývá, že situace v nemocnici po zveřejnění seznamu členů odborové organizace dramaticky zhoršila vztahy na pracovišti. Dle tvrzení [redacted] předsedy odborové organizace, činí vedoucí zaměstnanci tlak na své podřízené odborově organizované zaměstnance, aby ukončili členství v odborové organizaci. V důsledku toho klesá počet členů odborové organizace, kdy od zveřejnění seznamu přišli minimálně o 24 členů. Současně byl správnímu orgánu doručen seznam 434 odborově organizovaných zaměstnanců účastníka řízení ke dni sepsání dopisu.

Účastník řízení se k předmětu správního řízení vyjádřil dopisem ze dne 23. ledna 2017, ve kterém uvedl, že dne 25. května 2016 byl spontánně vytvořen, stovkami zaměstnanců podepsán a zveřejněn Otevřený dopis. Dne 1. června 2016 obdržel účastník řízení stížnost [redacted]

[redacted] na porušení ochrany citlivých údajů s ohledem na to, že některý ze zaměstnanců účastníka řízení měl autorům Otevřeného dopisu zpřístupnit přesné jmenovité údaje o tom, kdo z podepsaných zaměstnanců je nebo není odborově organizován. Tehdejší ředitelkou účastníka řízení bylo provedeno důkladné šetření, které neprokázalo, že by kdokoliv požadoval, nebo jinak zjišťoval jmenovité údaje o tom, kdo ze zaměstnanců Psychiatrické nemocnice v Dobřanech je odborově organizován. Ze šetření vyplynulo, že byla požadována písemná informace o aktuálním počtu odborově organizovaných zaměstnanců. Zřejmě byla tato žádost nejasně formulována a následně špatně pochopena. Dokument byl poskytnutý nad rámec požadavku a byl okamžitě skartován, aniž by byl komukoliv zpřístupněn. Nikomu tak nebyl sdělován údaj o případném členství nebo nečlenství konkrétního zaměstnance v odborech, ani tento údaj nebyl od nikoho zjišťován ani vyžadován. Tyto údaje jsou navíc ve specifickém prostředí zdravotnického zařízení všeobecně dobře známy (každý o každém ví vše, a to včetně rodinné situace, zdravotního stavu, zájmů atd.).

Odborová organizace navíc běžně zveřejňuje na intranetu vedle seznamu členů výboru i jména účastníků odborových zájezdů na rozličné kulturní akce a v minulosti došlo také k oběhu jmenného seznamu odborářů, kterým vznikl nárok na vánoční kolekci.

Dále účastník řízení ve svém vyjádření uvádí, že zveřejněním Otevřeného dopisu došlo ke zveřejnění celkového počtu zaměstnanců včetně odborově organizovaných, tj. číselných údajů v anonymizované podobě, které nelze vztáhnout k určenému nebo určitelnému subjektu údajů. Podpisové archy zveřejněny nebyly. Přestože dle názoru účastníka řízení nebylo prokázáno porušení zákona, byli příslušní zaměstnanci o svých povinnostech poučeni a samotné šetření již bylo pro ně dostatečnou zkušeností. Součástí podpisového archu byl také souhlas s použitím osobních údajů, který je prodáný účel postačující. Pokud by měl účastník řízení v úmyslu zjišťovat i tzv. citlivé údaje, byl by do podpisového archu tento kvalifikovaný souhlas zakomponován.

Účastník řízení je přesvědčen, že sdělení číselných údajů o aktuálním počtu odborově organizovaných zaměstnanců není porušením zákona. Nejednalo se v jeho případě ani o žádné systematické zjišťování tohoto údaje, neboť jej má k dispozici z pozice zaměstnavatele, kdy je povinen každý měsíc odborářům srážet příspěvky z platu a poukazovat je na účet odborové organizace podle čl. II. 3. bod 1 Kolektivní smlouvy ze dne 28. dubna 2015. Současně je dle této Kolektivní smlouvy povinen předat odborové organizaci seznam členů včetně výše členských příspěvků, které byly v daném měsíci odvedeny. Tento údaj (o počtu členů odborové organizace) je dále pravidelně zveřejňován na schůzi odborové organizace, kam jsou zváni členové vedení účastníka řízení.

Zveřejnění přesných údajů nebylo dle účastníka řízení svévolné ani samoučelné. Přistoupil k němu jako ke krajní možnosti, neboť v té době byly na různých místech (na intranetu, v tisku) uváděny nepřesné až nepravdivé údaje, kdy nebylo možné vyloučit ani účelové zkreslování reality. Pouze zveřejněním mohly tyto údaje poukázat na to, že vyjádření pana [REDAKCE] v médiích jsou nadnesená a přehnaná. V této souvislosti účastník řízení odkazuje na § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Rovněž nechápe, proč byla iniciativa jeho zaměstnanců vyjádřená formou Otevřeného dopisu zpochybňována a odborovou organizací interpretována jako útok na odbory. Závěrem účastník řízení uvedl, že v říjnu 2016 proběhla kontrola z Oblastního inspektorátu práce zaměřená na povinnosti na úseku ochrany osobních práv zaměstnanců a na povinnosti na úseku rovného zacházení, při které nebyly zjištěny žádné nedostatky. Součástí vyjádření účastníka řízení je také kopie Otevřeného dopisu.

Otevřený dopis byl sepsán na podporu [REDAKCE] ve výběrovém řízení na pozici ředitele v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech. Uvedený dopis byl podepsán za zaměstnance [REDAKCE]

[REDAKCE] Dále byl tento dopis dle jeho textu „podpořen 722 podpisy zaměstnanců (z celkového počtu 1202 zaměstnanců) psychiatrické nemocnice v Dobřanech (na podpisových arších, které jsou samostatnou přílohou). Z těchto 722 zaměstnanců, kteří svým podpisem otevřený dopis podpořili, je 258 zaměstnanců odborově organizováno, přičemž počet

odborově organizovaných zaměstnanců v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech je 427. Z toho vyplývá, že nadpoloviční většina (celých 60 % !) odborově organizovaných zaměstnanců vyjadřuje svoji podporu [REDAKCE]“ Tento dopis byl adresován ministru zdravotnictví, České lékařské komoře, České tiskové kanceláři, Krajskému úřadu Plzeňského kraje, městu Dobřany, Odborovému svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky, Výboru pro zdravotnictví a sociální politiky Senátu Parlamentu České republiky, Úřadu vlády České republiky a Výboru pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny České republiky.

Na základě výzvy zaslal účastník řízení dne 1. února 2017 správnímu orgánu kopie několika podpisových archů, jejichž součástí je také souhlas s použitím osobních údajů podepsaných zaměstnanců v souvislosti s Otevřeným dopisem.

Dne 10. února 2017 bylo správnímu orgánu v reakci na nahlédnutí do spisu a vyjádření pana [REDAKCE] [REDAKCE] Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, ze dne 19. ledna 2017, doručeno další vyjádření účastníka řízení. Sděluje v něm nesouhlas s tvrzením pana [REDAKCE] dle kterého došlo po zveřejnění seznamu členů k dramatickému zhoršení situace na pracovišti účastníka řízení. K tomu účastník řízení uvádí, že seznam odborově organizovaných zaměstnanců nebyl nikde zveřejněn a odkázal na své předešlé vyjádření v dané věci. Dále účastník řízení uvedl, že dle tvrzení zaměstnanců, kteří v inkriminované době zrušili své členství v odborové organizaci, byla důvodem tohoto jednání neochota vedení základní odborové organizace komunikovat s členy, zejména pak neochota svolat mimořádnou členskou schůzi, ač k tomu bylo vedení odborové organizace písemně vyzváno.

K předmětu řízení správní orgán uvádí, že podle § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. je citlivým údajem osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů.

Účastník řízení je jako zaměstnavatel oprávněn zpracovávat citlivý údaj o členství zaměstnanců v odborové organizaci v souladu s § 9 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., když je toto zpracování nezbytné pro dodržení povinností a práv správce odpovědného za zpracování v oblasti pracovního práva a zaměstnanosti, stanovené zvláštním zákonem, kterým je v tomto případě zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Podle § 316 odst. 4 písm. e) zákoníku práce nesmí zaměstnavatel vyžadovat od zaměstnance informace o členství v odborové organizaci. Za účelem plnění kolektivní smlouvy je však účastník řízení v souladu s § 146 písm. c) zákoníku práce, jako zaměstnavatel, povinen odvádět členské poplatky odborové organizaci a poskytovat informace o výšce těchto plateb. Tímto je stanoven i účel zpracování údajů o členství zaměstnanců v odborové organizaci, pro který smí zaměstnavatel tyto údaje zpracovávat.

I kdyby došlo k nesprávnému pochopení pokynu ze strany zaměstnankyně účastníka řízení pro vyhotovení seznamu zaměstnanců, kteří jsou členy odborové organizace, nejednal účastník řízení zcela prokazatelně tak, jak uvádí, tj. neskartoval tento

seznam bez dalšího. Je zcela zřejmé, že účastník řízení tento dokument použil minimálně k porovnání s podpisovými archy Otevřeného dopisu a k určení přesného počtu odborově organizovaných zaměstnanců, kteří současně podepsali tento Otevřený dopis. Jiným způsobem by tento počet účastník řízení nemohl stanovit („Z těchto 722 zaměstnanců, kteří svým podpisem otevřený dopis podpořili, je 258 zaměstnanců odborově organizováno, přičemž počet odborově organizovaných zaměstnanců v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech je 427...“). Tímto jednáním tak účastník řízení zcela zjevně překročil účel zpracování citlivých údajů o členství zaměstnance v odborové organizaci a rovněž nedisponoval ani souhlasem nebo jiným právním titulem pro tento postup.

Ve vztahu k případné aplikaci účastníkem řízení zmiňovaného § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., kdy správce provádí zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života; správní orgán uvádí, že toto ustanovení nelze uplatnit ve vztahu ke zpracování citlivých údajů, kterými jsou právě údaje o členství v odborové organizaci. Podmínky jejich zpracování přesně stanoví § 9 zákona č. 101/2000 Sb., a to způsobem, jak již bylo správním orgánem uvedeno výše.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení zpracováním svým jednáním popsaným ve výroku rozhodnutí porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny, a k jinému účelu pouze v mezích ustanovení § 3 odst. 6 tohoto zákona, nebo pokud k tomu dal subjekt údajů předem souhlas.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti k počtu zaměstnanců, který byl jednáním účastníka řízení dotčen. Jako skutečnost snižující závažnost jednání účastníka řízení lze hodnotit především to, že v daném případě nedošlo ke zveřejnění citlivých údajů zaměstnanců (tak jak popisuje stěžovatel), nýbrž pouze k porovnání s podpisovými archy. Za polehčující okolnost považuje správní orgán dále to, že seznam odborově organizovaných osob byl zpřístupněn pouze omezenému okruhu osob, vedoucích zaměstnanců, a rovněž tak správní orgán zohlednil specifika pracovního prostředí uváděné účastníkem řízení, kde jsou tyto informace dostupné i prostřednictvím jiných způsobů (účast na schůzích odborové organizace, všeobecná znalost rodinných i majetkových poměrů, zveřejňování seznamů členů odborové organizace účastnících se kulturních akcí, atd.). Po posouzení všech okolností případu uložil správní orgán sankci při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedkyni Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha 22. února 2017

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
vedoucí oddělení správních činností